

VEILEDNING I FORHOLD TIL GOD DYREVELFERD PÅ GÅRDSBRUK MED STORFE og Hvordan håndtere avvik

Kilder: Lovdata, Mattilsynet og Geno

Norge er blant de land som best ivaretar velferden hos våre husdyr og produksjonsdyr.

I lovverk er det spesielt "Lov om dyrevelferd" og "Forskrift om hold av storfe" som dere avløser kommer borti, da vi formidler arbeidstakere mest til melkebrukene. Det finnes tilsvarende om sau i "Forskrift om velferd for småfe". Det finnes også egne forskrifter om merking og om innførsel og utførsel av dyr etc. etc. Vi kan ikke gå inn på alle her, men alt er å finne på www.lovdata.no

LOV OM DYREVELFERD, kortfattet versjon

Formålet med loven er å fremme god dyrevelferd og respekt for dyr.

Generelt om behandling av dyr

Dyr har egenverdi uavhengig av den nytteverdien de måtte ha for mennesker. Dyr skal behandles godt og beskyttes mot fare for unødige påkjenninger og belastninger.

Hva betyr dette i praksis på gårdsbruk?

Noen viktige punkter når det gjelder storfehold:

- Unge kalver (opptil 6 måneder) skal ha isolert liggeunderlag, og kalver i enkeltbokser (opptil to måneder) skal ha halm å ligge på
- Fjøsen og melkerom skal holdes ren. Det er viktig å skrape ungdyrbinger og bås plasser til kyrne ofte for å unngå at dyrene får et panser av møkk på bakbeina. Kutrener kan brukes hos melkekyr på bås, men den skal være 5 cm over ryggen når kua spiser. Pass på at du ikke går med skitne støvler i fôrgangen
- Det er beitekrav om sommeren (gjelder ikke ukastrede voksne okser)
- Alle dyr skal ha tilgang til rent fôr og vann, og man må unngå å ha veldig tynne eller veldig feite dyr. Dyr som er avmagret kan ikke produsere bra, og feite dyr kan få problemer med metabolismen og sykdommer rundt kalving. Se holdplansjen fra Geno: <https://www.geno.no/Start/Brunst/Fagstoff/Hold-og-holdvurdering/Holdplansje/>

- Det er anbefalt at alle kyr over 18 måneder får sjekket klauvene sine av en kyndig klauvskjærer to ganger per år
- Syke dyr skal få behandling, om nødvendig av dyrlegen.

Bonden har overordnet ansvar for at dyrene skal ha det bra. Din jobb som avløser er å sørge for at dyrene får daglig stell, og hvis du er i tvil om alt er som det skal være, kan du gjerne ta kontakt med oss (46424400). Du kan også ta kontakt med dyrlege eller mattilsynet hvis du synes dyrene ikke har det bra.

I noen tilfeller, når bonden er langvarig sykmeldt, kan det hende at du som avløser bruker mer tid i fjøsen enn bonden selv. Men: Det er på ingen måte meningen at avløsere skal være nødt til å ta viktige og store avgjørelser på vegne av bonden. Som oftest har bøndene nærmeste familie eller annen slekt til å hjelpe seg også ved langvarig sykdom. Men noen er alene og noen av dem igjen har ikke vært vant til å ha avløsere innom fjøset før. Som avløser eller landbruksvikar kan du ikke bestemme at bonden skal slakte unna dyr for å få bedre plass for eksempel, hvis småkalver eller andre ungdyr har det veldig trangt. Du kan ikke bestemme når slåttene skal begynne. Du kan ikke avgjøre når siloen skal åpnes istedenfor å bruke rundballer. Alle slike større betydningsfulle avgjørelser kan kun bonden gjøre selv, eller noen som bonden har valgt til å bestemme slikt på hans/hennes vegne.

Har du observert brudd på Dyrevelferdsloven, ikke nøle med å ta kontakt med oss eller med Mattilsynet. Eller om det er andre ting i arbeidsmiljøet som bekymrer deg, ta kontakt!

Du når alltid noen på vårt felles nr. på tjenesteavdelingen: 46 42 44 00.

Heldigvis hører vi sjeldent om svært alvorlige saker, men når slikt skjer er det viktig at vi får beskjed. Det er du som er der ute på jobb, og vi har ikke vært innom på gårdsbruk hos alle medlemmene våre.

